

Братя Всички люде стават...

Пламен Иванов, директор на „Дойче шуле“ в Русе, за успехите на „шилеровчетата“ - първи в Европа и втори в света!

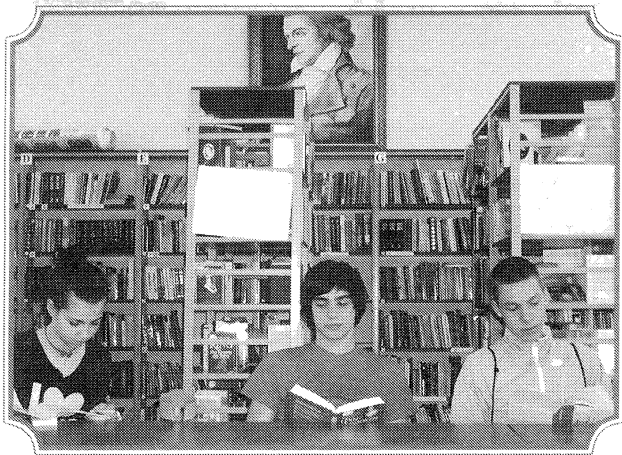
... Повод да напиша тези редове, аз, дългогодишният учител и журналист, е поредната Концепция на МОМН за бъдещото развитие на българското училище. Хвала му на министъра и на екипа му, че стъпват на всичко добро, което е направено досега - поне така твърдят. А то е дело на всяко школо - от големия град до паланката. Ще ви запозная с вековната история на едно емблематично училище, достигнало европейски върхове на развитие, което някои искат да..., „посекат“, да му отнемат правото на „размножение“... Тази история никак не се „връзва“ с Концепцията на МОМН, за която стана дума в началото. Цар дава, пъдар не дава...

На тазгодишния изпит за немска езикова диплома (Deutsches Sprachdiplom - DSD) първо място за Европа и държавите на ОНВ и второ място в Света принадлежи на Русенското СОУ с преподаване на немски език „Фридрих Шилер“ - със 128-годишна история! Лично образователният министър проф. Сергей Игнатов поздравява школото с големия успех и пожелава и напред да се държи завоюваната кота! Посланикът на Република Германия у нас Н.Пр. Матиас Хьопфнер често наминава в училището - връчва дипломи и дарения, открива медиотека... Признанията стимулират. Но! На регионално и на министерско чиновническо равнище не се позволява на европейските и световни „отличници“ да „растат“, да разкриват немски паралелки за външен прием след седми клас, дори собствените им седмоласници не могат всички да продължат обучението си на немски тук, в родното училище. Така е вече пета година... И за да продължат с езика, трябва да отидат в друго училище, което е далече от „високата летва“ на „шилеровци“, но трябва да се спасява по воля... лобистка! А „Дойче шуле“, както го наричат, не бивало да се „разширява“. Какво тук значат някакви си вековни традиции и световни върхове!...

... През средата на XIX век, при валията Мидхат паша, Русчук е преуспяващ търговски, стопански и културен център на Дунав; европейската порта на, макар все още поробена, България. Барон Хирш строи железопътната линия до Варна. Заселват си все повече германци. За децата им трябва училище.

Открива го през 1883 г. Анна Винтер, сестрата на гл. инженер на града. Това е първото немско училище на Балканския полуостров - с четирима учители-германци и 120 ученици. Три години по-късно евангелистският пастор Теодор Вангеман заставя начело на германската църковна община и поема управлението на школото. Със средства от Германия през 1907 г. в центъра на града е построена монументална сграда за „Deutsche Schule“. Българската държава го признава за средно търговско училище, в което вече учат 450 ученици. След жестоките арменски кланета тука са приютени сираци арменчета, настанени в пансиона на г-н Вангеман.

Учениците българчета през 30-те години на XX век надминава 80 на сто от всички.

Медиотеката

И започват перипетии... Световните сблъсъци на Великите сили се отразяват и на немското училище в Русе: закриват го и дават сградата на Франция, която я превръща в... обор; върната е след десетилетие. Германия построява през 1926 г. по-модерна сграда. След Втората световна война - ново закриване плюс аутодафе - на двора е изгорена документация и имущество. Отечествонофронтовското правителство подарява сградата на СССР. Добре, че руснаците се оказват по-умни, та го връщат и сградата на Немското училище става държавна... Как става така, че русенчетата от „Дойче шуле“ са отличниците на Европа и Света, ни разказва директор Пламен Иванов.

Нашето славно „Дойче шуле“ е единствено от такъв ранг извън Германия, доказало себе си през десетилетията. Създадохме авторитетен инициативен комитет: бивши ученици, учители, Сдружението „Приятели на Германия“, Българо-немското дружество „Гьоте институт“,

Посолството на Германия, МОМН, Община Русе... Тогавашият министър Николай Василев подписа заповед и кварталното основно училище „Св. Климент Охридски“ се преобразува в СОУ с преподаване на немски език. От 2001 г. получи името на великия Фридрих Шилер... Неговата „Ода на радостта“, обожествена с великата музика на Бетовен, е и нашият химн... „Братя, всички люде стават...“ Това е и принципът в учебно-възпитателната работа.

- Върху каква основа стъпихте?

- През трийсетте години на миналия век Немското училище, финансирано от русенския Германски училищен съюз, Благотворителното акционерно дружество „Песталоци“ и др., е едно от най-добрите извън Германия: богата

материална база, висококачествени учебници и помагала. Децата получават отлична подготовка по немски, френски, български език, английски и руски, като се почне от детската градина до дипломата за средно образование. В учебния план има още търговско счетоводство, стокосъзнание, няколко вида право, стенография и пр. специални предмети - общо 42 на брой! Приемаме деца в три потока - от първи, от пети и след седми клас, като при дипломирането общият хорариум достига от 1690 до 1760 часа (без да се смятат часовете от първи до четвърти клас). Преди 4-5 години броят на учениците надхвърляше 1300 - в 53 паралелки. Някой, обаче реши, че при сегашната демографска криза и такъв недостиг на ученици за другите училища, броят им в „Дойче Шуле“ трябва да се намали. Твърде голямо им се вижда такова „шуле“! Сега учениците ни са 97 в 43 паралелки. Разликата е очевидна. И не защото няма кандидати, а защото се „режат“ паралелки! Учителите

Директорът (вдясно) и треньорът (преподавателят по физическо възпитание Петър Костов) с отборът на „Дойче шуле“ - републикански шампион по баскетбол

от 90 станаха 77, между които и трима доктори на науката, а в немската катедра от 22 паднаха на 17. Втори език от V до XII клас е английският - с 960 до 1000 часа за равнище „Тойфел“.

- Сега в българското училище е „времето на проектите“...

- От двайсетината осъществени от нас, ще ви посоча няколко от последните 2-3 години. „По течението на Дунава“ е инициатива, в която петокласници от 8 крайдунавски страни - от Германия до Украйна, снимат „живота край реката“. „Екологията гради мостове“ е тригодишна програма под егидата на Президента на ФРГ, на когото гостувахме с група ученици. „Да срещнеш Европа“ пък е интернет-проект, по който нашите деца посетиха Европейския парламент в Страсбург, разговаряха с депутати, видяха, че Европа не е някаква химера. „Конрад Аденауер“ - за гражданско образование, осъществихме съвместно с едноименната фондация. „Семейството - минало, настояще и бъдеще“ е проект по програмата Коменски... Всяка пролет имаме Априлска седмица на Германия... Но нека ви покажа последната ни придобивка - училищната Медиотека-библиотека, на 220 кв. м площ. Тя е идея на консултант-координатора (отговорник за България) на Световната система за немска езикова диплома - Михаел Хабенбахер. Проектът е пилотен за България. А целите - да бъде модерен център за информираност, обучение и самоподготовка на учениците, като се съчетават книги и съвременни технически средства. С една дума - имаме условия за образование на високо европейско равнище. Медиотеката ни дава отлични възможности за семинари, конференции, работни срещи с учители и ученици от партньорски училища в Германия, театрални постановки, рецитали и други културни изяви. Немската страна поема разходите за цялостното оборудване. Библиотечният фонд е 9092

книги, отделно издания на периодиката, дискове за подготовка и самоподготовка, за онагледяване на учебния процес, скоростен безжичен интернет, мултимедийен проектор, размножителна, снимачна, озвучителна и видеоапаратура - за над 30 000 евро. Община Русе пък осигури 40 000 лв. за строително-ремонтните работи. Медиотеката бе открита на 4 октомври 2009 г., ден след Националния празник на ФРБ, от посланик Матиас Хьопфнер.

- Ефектът от всичко това?

- „Фридрих Шилер“ е училище, подготвящо ученици, които се явяват на изпит в XII клас за получаване на Немска езикова диплома (ниво C1 по Европейската езикова рамка). Ние сме част и от системата „Училища - партньори в бъдещето“ под егидата на външния министър на Германия. При нас е учителка д-р Барбара Лотермозер, която е оторизирана да организира и провежда изпитите за Немската езикова диплома. Ние сме един от четирите немскоезикови центъра в страната. През последните 5 години няколко наши дванадесетокласници получиха освен Немската езикова диплома и пълна стипендия за следване в Германия от Немската служба за академичен обмен - заради особено изявен интерес и успехи в научната област. Това е изключителна чест и признание за нашето училище, защото всяка стипендия е получена в конкуренция с много техни връстници от други градове на страната. Очакваме училището ни да стане и изпитен център на Кеймридж, а знанията на нашите ученици да бъдат легитимирани с най-престижния в света сертификат за степен на владение на английски език.

- При такива добри резултати има с какво да се гордеете...

- Извинявайте, не добри, а отлични резултати! За това допринасят широките ни връзки с образователни институции в Германия и

Австрия. Включени сме в системата „Deutsches Sprachdiplom“. През юни учениците от IX клас кандидатстват с конкурс за специални курсове, които завършват с изпити за немскоезиков сертификат. До 100 процента стига приемот на наши зрелостници в университетите на Германия, Австрия, САЩ, Австралия и у нас, разбира се. Да не говорим за медали, грамоти, отличия от фестивали, конкурси, олимпиади...

- Напротив, искам да чуя за извънкласните форми, дето все ги въвеждаме и все ги... няма!

- При нас ги има: хор, групи за рок- и поп-изпълнители, девическа - за песенен фолклор, смесен фолклорен ансамбъл, клуб за спортни и състезателни танци, за акробатичен рокендрол, драматичен състав за пиеси на немски език и на български, културен театър в седми и осми клас, който изнася представления пред първо- и второкласници, танцов театър. Издава се ученическо списание „Ауфверт“ („Нагоре“) на немски и алманах за ученическо литературно творчество, имаме училищно радио, ученическа печатница, както и малък телевизионен център... Отборите по волейбол, баскетбол, хандбал, плуване, лека атлетика, футбол, яхтклубът пълнят цели витрини с купи, медали, разни отличия...

- „Дойче шуле“ за Русе и Русе за „Дойче шуле“?

- „Дойче шуле“ е запазена марка на Русе за просвета и култура... А Русе е неговата „майка“, тук се е „родило“ преди 128 години. В това има „женска искра“ - на Анна Винтер. И сега е така - учителките са 65 от целия педагогически колектив! Някога искрата „пламва“ по времето на един нестандартен за времето си реформатор като Мидхат паша, а днес тя се разгаря в друга ера, когато... „братя всички люде стават...“

Разговора води
ГЕОРГИ КИРОВ
Снимки
ЕЛЕНА ТОКОВА